

č. 2

název	Život na březích Nilu
anotace	Výklad zaměřený na poznání života ve starověkém Egyptě. Součástí je také pracovní list.
očekávaný výstup	ZV - LMP Člověk a společnost – 2. stupeň D – znát souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
druh učebního materiálu	Prezentace
druh interaktivity	Výklad
ročník	6.

Egypt - poloha

Starověký Egypt

- ve stejné době své státy zakládali také obyvatelé žijící podél **Nilu** na SV Afriky
- tato **egyptská civilizace** založila dva státy: na jihu **Horní Egypt**,
na severu **Dolní Egypt**
- asi roku 3100 př.n.l. byly spojeny a tím začala dlouhá historie starověkého **Egypta** s jeho **panovníky-faraony**
- toto období se dělí na:
Starou, Střední a Novou říši

Stará říše

- **Stará říše** – hl.město Memfis – proslavila se stavbou **pyramid** - ty mají tvar jehlanu, sloužily k **pohřbívání faraonů**. Byl to náboženský obřad, kdy těla byla mumifikována - **mumie**, aby tělo nebylo zničeno a duše se do něj mohla po smrti vrátit
- **faraon** byl vládce považovaný za boha, k vládnoucí vrstvě patřili i členové jeho rodiny, kněží, vojenští velitelé a úředníci

Rachefova pyramida a Velká sfinga v Gíze
jsou známými symboly staroegyptské
civilizace.

Sfingy, kolosy

- ***sfingy*** - stavěly se u pyramid
 - byly to sochy tvora s tělem lva a hlavou ženy
- dále se stavěly ***kolosy***
- rozvíjelo se i **umění** - malby v hrobkách, palácích, které vydržely dodnes

Sfingy, kolosy

Memnonovy kolosy – sedící Amenhotep III.

Malby v hrobkách

Scéna z hrobky písaře Nachta: Žně

Prsten Ramsese II.

Hieroglyfy

- staří Egyptané psali tzv. **hieroglyfy**, což je vlastně obrázkové písmo

Hieroglyfy na slonovinovém štítu faraóna Dena
(1. dynastie, Abydos)

Pečetní prsten s hieroglyfem - znakem boha Ptaha

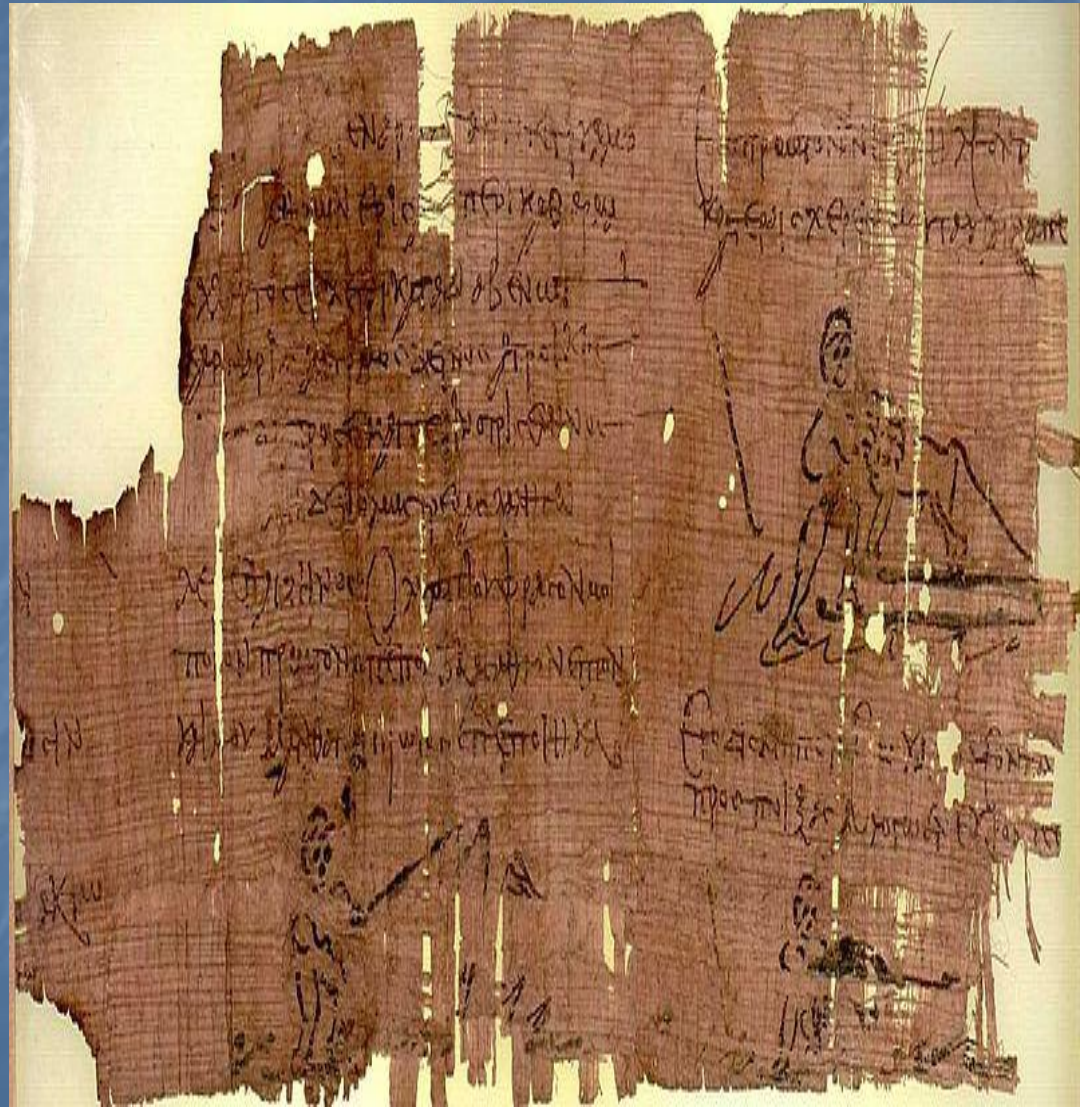

Papyrus

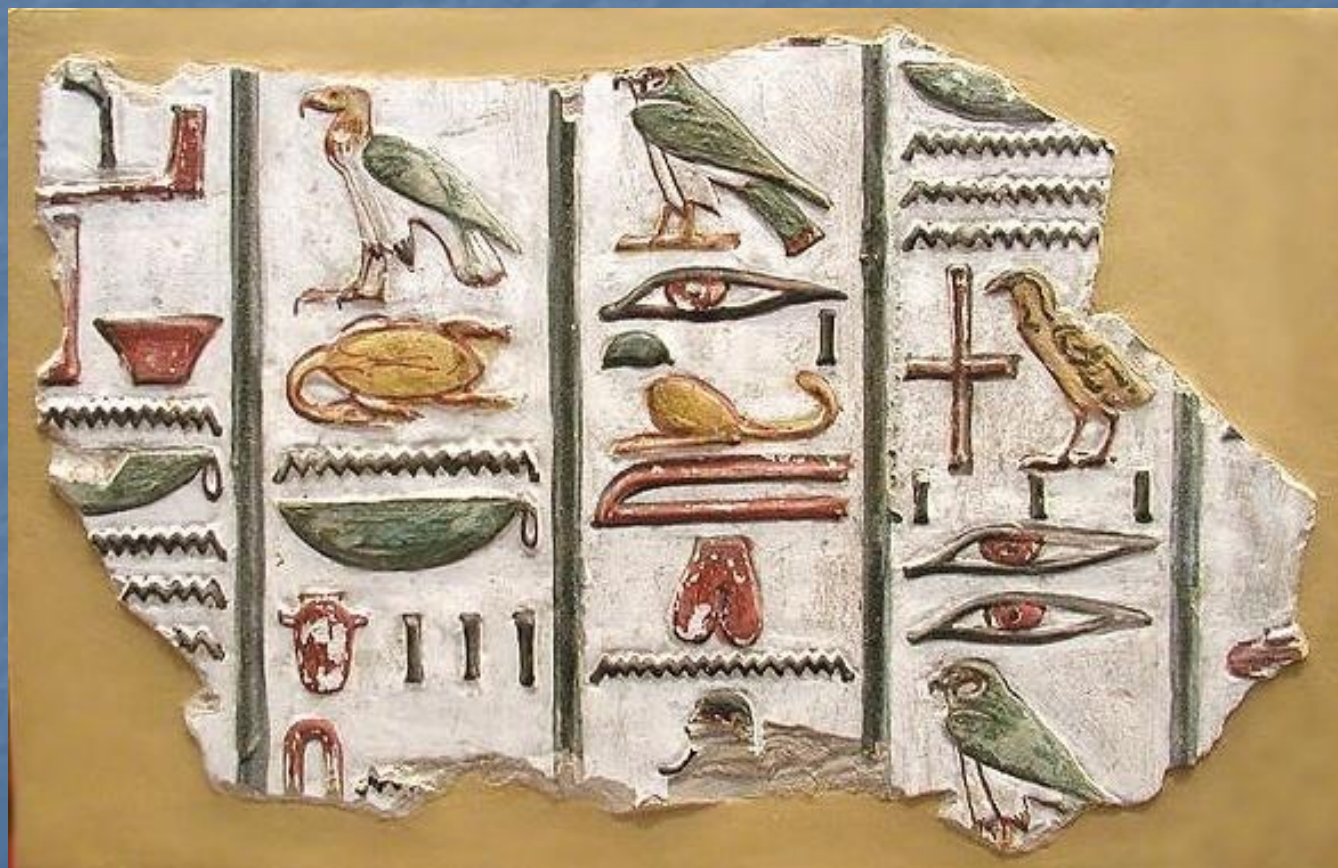
- psali na **papyrus** = stébla šáchoru papírodárného, (papuro = patřící králi)
- psalo se na něj násadkami ze seříznutého rákosu
- inkoust se vyráběl ze směsi sazí, vody a arabské gumy

Papyrus ukázky

Papyrus ukázka

Rozvoj dalších oborů

- dále se rozvíjelo *lékařství, matematika, chemie, zeměpis, astronomie*
- vytvořili také podobu dnešního *kalendáře* s 12 měsíci po 30 dnech

Střední a Nová říše

- **Střední říše** – dále se rozšiřovalo území a vzrůstal obchod
- **Nová říše** – byla tzv. “**zlatým obdobím**” – vznikly dodnes dochované nádherné chrámy a skalní hrobky v **Údolí králů**
- Egypťané již nestavěli pyramidy pro pohřbívání, ale pohřbívali do vyhloubených **skalních hrobek**
- nejslavnější skalní hrobkou je ta, v níž byla nalezena zachovalá mumie faraona **Tutanchamona** i s celým pokladem

Pohřební maska krále Tutanchamona z 18. dynastie

Nová říše

- **Údolí králů** je údolí v Egyptě, které sloužilo jako pohřebiště faraónů a šlechty v období Nové říše, od 18. po 20. dynastii
- Nová říše postupně zanikala pod nájezdy nepřátel
- k moci se dostali **Řekové** – ti ustanovili hlavním městem **Alexandrii**, kde postavili první muzeum a největší knihovnu ve své době
- poté přišli **Římané** v r. 30 př.n.l., kteří porazili vojska slavné vládkyně **Kleopatry** a

ukončili samostatnost Egypta

Zdroje obrázků:

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-01-23] dostupné pod licencí Creative Commons – <http://wikimedia.org/>

Egypt – poloha - [http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Egypt_\(orthographic_projection\).svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Egypt_(orthographic_projection).svg)

Pyramida a sfinga - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Egypt.Giza.Sphinx.01.jpg>

Malby v hrobkách - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Maler_der_Grabkammer_des_Nacht_002.jpg

Sfingy, kolosy - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Great_Sphinx_of_Giza_2.jpg

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Memnonkolosse-luxor_1-830x585.jpg

Prsten Ramsese II. - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Egypte_louvre_127.jpg

Hieroglyfy - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:IvoryLabelOfDen-BritishMuseum-August19-08.jpg>

Pečetní prsten -

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Seal_ring_Ptah_Great_with_love_E3603_mp3h8732.jpg

Papyrus - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cyperus_papyrus_detail_03_by_Line1.JPG

Papyrus ukázky - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:AmmutPapyrus.jpg>

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:P._Oxy._XXII_2331.jpg

Papyrus ukázka - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hieroglyphs_from_the_tomb_of_Seti_I.jpg

Pohřební maska - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tutanchamun_Maske.jpg

Zdroje:

MÜLLER, Oldřich. *Dějepis pro 2.stupeň základní školy praktické*. 1. díl. 1. vydání. Praha : Parta, 2008. ISBN 9788073201128. s. 37 - 39.

KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M. *Dějepis na dlani* . 2. vydání. Olomouc : Rubico, 2007. ISBN 8073460653. s. 14 - 15.